

Teesie

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Rektorius kun. Žydrūnas Vabuolas

APIE DIEVO GAILESTINGUMĄ..

Gerbiamas redaktoriau ir mieli skaitytojai,

jau nemažai pasakyta apie Dievo gailestingumą, nemažai mums visiems teko apie jį girdėti. Bet nemanau, kad yra per daug apie jį šnekėti, nes tik dėl Dievo Gailestingumo esam gyvi, tik iš jo gyvenam. Su Dievo Gailestingumu dažnai susiduriame – kaskart, kai einam išpažinties, jį patiriam ir su juo susitinkam (todėl ir sakau, kad dažnai, nes tikiu, kad dažnai naudojantės išpažinties malone). Jį patiriam ir kituose sakramentuose. Jį, gal kartais to nepastebėdami, patiriam gyvenime. Taigi Dievo Gailestingumas yra mums tikrai svarbus. Todėl šiame straipsnyje norėčiau pateikti keletą savo pamąstymų apie jį, tikėdamasis, kad jie padės skaitytojams atnaujinti arba galbūt kiek pagilinti savo žinias šia tema, o galbūt ir ką nors naujo sužinoti.

Pirmiausia, ką reikia pasakyti apie Dievo gailestingumą - jis yra didelis, be galo didelis. Tikrai kur kas didesnis už mūsų nuodėmes. Dievo Gailestingumas yra tokio paties „dydžio“, kaip pats Dievas, kaip jo širdis. Ne kartą Šv. Rašte įvairiausiais būdais yra pabrėžiama Dievo didybė žmogaus atžvilgiu. Antai pranašo Izaijo knygoje rašoma: „Kaip aukštas dangus viršum žemės, taip mano keliai viršija jūsų kelius ir mano mintys – jūsų mintis“ (Iz 55, 8-9), o apaštalas Paulius teigia, kad net „Dievo kvailybė išmintingesnė už žmones, ir Dievo silpnybė galingesnė už žmones“ (1 Kor 1, 23–25). Dievas tikrai nepalyginamai didesnis už žmogų, ir visa, ką jis daro, žmogui nepasiekiamas. Toks pats yra ir jo gailestingumas – taip begaliniai didelis, kad žmogui iki galo nesuvokiamas ir nepasiekiamas.

Evangelijos pagal Matą 18 skyriuje yra gražus palyginimas „apie beširdį skolininką“, kurio pirmoje dalyje pasakojama apie to beširdžio tarno valdovo gailestingumą. Valdovui jis buvo skolingas 10 000 talentų. Talentas – apie 35 kg aukso, taigi tarno skola siekė 35 tonas aukso – tai pasakiška, milžiniška suma. Šita suma nėra tikra, ji reiškia, kad tarnas buvo prasiskolinęs valdovui neįmanomai daug – tiek, kiek žmogui sunku prasiskolinti ir turbūt neįmanoma gražinti. Tačiau valdovas tarnui atleidžia skolą. Šv. Rašto tekstas yra toks: „**Pasigailėjęs** ano tarno, valdovas paleido jį ir dovanojo skolą“ (Mt 18, 27).

Šitas epizodas dar kartą įrodo, kad Dievo gailestingumas nepalyginti didesnis už žmogų, taip pat ir už žmogaus kaltę ar nuodėmę. Žmonės kartais bijo eiti išpažinties, bijo Dievo. Mes, kunigai, ne kartą susilaukiame žmonių, kurie ateina ir sako: „Man Dievas negali atleisti, nes aš padariau LABAI DIDELĘ nuodėmę“. Kartais mėginu tokius žmones guosti ir perkalbėti švelniais žodžiais ir įtikinėjimais, o kartais, prisipažinęs, siekdamas paskatinti žmogų susimąstyti, šiek tiek ironizuodamas sakau: „kodėl jūs toks išpuikęs, kad galvojat, jog galite padaryti nuodėmę, kuri būtų didesnė už jo gailestingumą?“ Mes tikrai nesugebėsime padaryti tokios nuodėmės, kurios Dievas negalėtų atleisti – dėl to galim būti ramūs (čia gal kai kas prisimenate Jėzaus žodžius apie nuodėmę prieš Šv. Dvasią, kuri negali būti atleista – apie tai dar pasvarstysime, ir tai susiję su kitu dalyku, o ne su Dievo gailestingumo dydžiu). Dievo gailestingumas didesnis už bet kokią, netgi baisiausią mūsų nusizengimą, ir net

jeigu būtume jam skolingi tiek, kiek tas tarnas iš Evangelijos – tai jam tik menkniekis. Todėl nereikia bijoti ateiti ir išpažinti Dievui savo nuodėmes, netgi tas, kurios, mūsų manymu, yra pačios didžiausios.

Kitas Dieviškojo gailestingumo aspektas – jis yra kantrus. Mt 18, 21 – 22 mes turime užrašytą atsitikimą apie tai, kaip Petras klausia Jėzaus, kiek kartų reikia atleisti savo broliui. Tas klausimas nėra laužtas iš piršto dėl poros dalykų. Pirmas, kai kurios rabinų mokyklos iš tiesų nustatinėdavo, kiek kartų reikia atleisti tam tikriems žmonėms: pvz. savo draugui galima būdavo atleisti 20 kartų, žmonai – 10 kartų, gimineičiui – 5 kartus, ir t.t. Antra, žmogui tikrai yra sunku atleisti daug kartų tą patį nusizengimą. Mes kartais lengviau galim atleisti labai didelį nusikaltimą ar grubią nuodėmę. Ir kur kas sunkiau būna atleisti mažus, bet vis pasikartojančius prasikaltimus. Ar bandėte kada nors atleisti bent 7 kartus? Pirmą kartą esam kilniaširdiški – švelniai sakom „atleidžiu!“. Antrą kartą irgi maždaug taip pat, gal tik kiek rimčiau. Trečią kartą sakom „na gerai, atleidžiu, bet tvarkykis“. Ketvirtą jau sakom griežtai: „prašau baigti šitas nesąmones!“ O penktą jau liepiam dingti iš akių.

Kadangi žinom, kaip sunku atleisti vis pasikartojančius nusizengimus, tai labai nejaukiai jaučiamės, kai patys savuosius vis kartojam. Ne kartą žmonės manęs per išpažintį klausė: ką daryti, kunige? Aš vis kartuju tą patį. Taip, mūsų moralinis gyvenimas šia prasme yra gana neįvairus – mes suklumpam vis tose pačiose vietose. Piktasis žino mūsų silpnynes ir jose gundo. O mes pagundoms pasiduodam ir vis tose pačiose vietose suklumpam. Po to dažnai baisu ir gėda ateiti pas nuodėmklausį, ypač jei tai asmeninis nuodėmklausys, kuris mus pažįsta ir jau ne kartą tas nuodėmes girdėjęs. Man irgi taip ne kartą buvo: išpažįsti, pasiryžti nebedaryti, o pakui vėl suklumpi, ir tada gėda eiti pas tą patį kunigą išpažinti. Mąstai: „ką apie mane pagalvos!“ Prisimenu kartą taip jausdamasis nuėjau išpažinti tų pačių nuodėmių, ir nustebau, kad tas patyręs senas kunigas netgi neatkreipė į tai ypatingo dėmesio. Trumpai pakomentavo ir davė išrišimą. Nenustebo, nepasipiktino, kad aš vėl toje pačioje vietoje suklupau. Nuo to laiko aš po truputį išsąmoninau, kad Dievo gailestingumas yra ne tik didelis – jis yra kantrus. Jis nėra vienkartinis, bet besitęsiantis. Nereikia jam bijoti išpažinti savo vis pasikartojančių nuodėmių. Dievui nenusibos atleisti. Pirmiau turbūt mums nusibos nusidėti, negu Jam atleisti. Trečias dalykas – Dievo gailestingumas yra teisingas. Mes kartais neteisingai suprantam ar įsivaizduojam gailestingumą ir atlaidumą, manydami, kad atleisti – tai pamiršti, kas buvo, arba apsimesti, kad nieko nebuvo, kad viskas tvarkoj. Bet tai nėra tikras gailestingumas, nes toks apsimetimas būtų neteisybė. Sakykim jei bičiulis mane išdavė, tai apsimesti, kad nieko nebuvo, būtų neteisybė – tai būtų to, kas tikrai įvyko, neigimas, tiesos iškraipymas, taigi melas. O Dievas nemeluoja, jis lieka teisingas. Todėl Dievas neužmiršta nuodėmių – ne, Jis jas atleidžia. Bet nevaicina, kad jų nebuvo, nepasimetinėja, kad nieko neįvyko. Iš tiesų **tik toks** atleidimas yra tikras, tik taip atleisti yra tikra, ir tai kur kas sunkiau, nei paprasčiausiai pamiršti, kas buvo. Dėl to, kad pamiršti – tai tarsi ištrinti iš mūsų

mūsų gyvenimo. O kai ištrini tai, už ką reikia atleidimo, tai tada nebereikia ir atleisti. Pamenu vieno kunigo straipsnį apie tai, kaip mūsų tautai sekasi tvarkytis su komunizmo praeitimi ir tos sistemos funkcionieriais. Atgimimo laikais atsirado tokių, kurie suskubo apeliuoti į krikščionišką tautos identitetą, sakydami, kad negalima smerkti sovietinei sistemai tarnavusių žmonių – juk tikėjimas liepia būti gailestingiems, tad reikia jiems atleisti, pamiršti tai, ką jie darę (nes darę ne savo valia - tam juos vertusi sistema), ir vėl duoti galimybę dirbti valstybinį ir politinį darbą. Ir tauta tarsi „atleido“, nors iš tiesų tiesiog pamiršo. Nenoriu čia svarstyti, ar gerai, ar blogai yra leisti jiems dirbti politikoje – tai kitas klausimas, kuris nėra šio straipsnio tema. Noriu tik pasakyti, kad tauta ir visuomenė neišdrįso net iškelti aikštėn visų jų nusizengimų, sąžiningai išnagrinėti visas bendradarbiavimo su sovietų saugumu bylas, nes tai padarius ir pamačius tiesą apie tų žmonių praeitį, reikėtų atleisti iš tiesų. O tai yra nealengva, tai kur kas sunkiau, nei užmiršti, apsimesti, kad nieko nebuvo. Ir manau, kad šitas politinis poelgis iš tiesų rodo, kad mes dar nemokam atleisti. Tim Guenard, prancūzas, dviejų knygų autorius, žmogus, vaikystėje patyręs daug skausmo ir blogio iš savo tėvų, savo antrojoje knygoje „Viltis iš gatvės“ rašo: „Atleisti – tai ne ištrinti ar pamiršti praeitį, o sugebėti gyventi su ja“. Ir Dievas tą tikrai moka. Jis atleidžia iš tiesų. Jis iš tiesų gailestingas. Taip pat (tai ketvirtas dalykas) Dievo gailestingumas yra reiklus. Tai nėra koks nors bailus ar „minkštakūnis“ gailestingumas. Mums gal pastarasis labiau patiktų. Mums labiau patiktų Dievas, kuris atleidžia, bet nedrįsta nė puse lūpų užsiminti, kad mes turim taisyti, keisti savo gyvenimą. Toks gailestingumas tikrai būtų patogus: galėtume sau į valias daryti nuodėmes, nes be sunkumų bet kuriuo metu galėtume susilaukti atleidimo už jas, ir svarbiausia niekas nesikištų į mūsų gyvenimą ir nekvaršintų mums galvos reikalavimais ar pamokymais keistis. Galų gale – taip kartais žmonės galvoja – niekas ir negali, neturi teisės kištis į mano gyvenimą, ir jei aš kam nusikalstu, tai kitų reikalas yra man už tai atleisti, bet ne mokyti mane gyventi.

Bet Dievas ne toks. Jis reikalauja pasitaisyti, jis skatina keltis iš nuodėmių, jose nepasilikti. Taip, Dievas kišasi į mūsų gyvenimą ir visai nesigėdi. Nes jis turi tokią teisę. Dievas nebijo būti reiklus. Atleisdamas jis kartu ir skatina kitokiam gyvenimui, reikalauja iš mūsų įdėti pastangų tam, kad tas gyvenimas keistųsi. Turim padaryti tai, kas nuo mūsų priklauso, kad nuodėmės mūsų gyvenime būtų mažiau (pvz. turim pagal galimybes vengti nuodėmės progų, situacijų, kuriose dažniausiai nusidedam). Evangelijose randame, kaip Jėzus, atleisdamas nuodėmes, kartu sako „daugiau nebensidėk“ – jis tą ištarė Betzatos paralyžiuotajam, išsirusiam 38 metus (Jn

5,14), moteriai, sugautai svetimaujant (Jn 8, 11). Jis ir drąsina, ir reikalauja tvarkytis savo gyvenimą, o ne būti išlepusiems ir sakyti „ai, Dievas gailestingas, jis man atleis, taigi pernelyg nesistengsiu taisyti“.

Penkta, Dievo gailestingumas yra gerbiantis mūsų laisvę. Tai reiškia, kad Dievas mums savo gailestingumą pasiūlo, bet jo tikrai per prievartą nebruka ir neprievartauja jo priimti. Ir jeigu žmogus išdidžiai sako: „nereikia man tavo gailestingumo, aš ir be tavęs susitvarkysiu!“, tai Dievas sutinka – „gerai, jei nenori, aš tau jo ir neduosiu“. Štai čia ir yra nuodėmė prieš Šventąją Dvasią, kuri, anot Jėzaus žodžių, nebus atleista. Dievas jos negali atleisti, bet ne todėl, kad jam neužtektų gailestingumo ar kad jis būtų per mažas, bet todėl, kad jis gerbia žmogaus laisvę ir apsisprendimą. Bet Dievas niekad nenustoja tą gailestingumą siūlęs, ir kol esam šioje žemėje, niekad nevėlu savo nuomonę pakeisti ir jį priimti. O Dievas tik ir laukia tokios akimirkos, kad galėtų mums atleisti.

Dar vienas aspektas, kad Dievo Gailestingumas duodamas veltui, jis yra dovana. Jo nereikia kažkaip nusipelnyti. Apaštalas Paulius Laiške romiečiams 3,24 rašo: esame „nuteisinami **dovanai** jo malone dėl Kristaus Jėzaus atpirkimo“. Dievas savo išganymą ir savo gailestingumą skiria mums, kurie neturime kuo už jį užmokėti nei kuo jo užsitarnauti. Nesam jo verti, bet jis mums dovanojamas. Kristus pats sako, kad atėjo šaukti ne teisųjų, be nusidėjėlių – t.y. tokių, kurie jeigu ko nors ir

verti, tai tik bausmės. Bet būtent tokiems – ligoniams, reikia Jo, dieviškojo gydytojo. Iš tiesų pasijausti „vertu“ ar „užsitarnavusiu“ Dievo gailestingumo būtų savotiška nelaimė – Lk 18, 9 – 14 randame pasakojimą, kaip vienas fariziejus taip galvojo ir grįžo į namus nenuteisintas. Tik muitininkas, kuris laikė save nevertu Dievo pasigailėjimo, buvo juo apdovanotas. Garsus rusų rašytojas F. Dostojevskis savo romano „Nusikaltimas ir bausmė“ antrajame skyriuje išreiškia šią tiesą prasigėrusio, degradavusio ir tikrai nieko iš Dievo nenusipelnusio Marmeladovo lūpomis: „Ir visus teis, ir visiems atleis, ir geriesiems, ir piktiesiems, ir gudruoliams, ir tiems nužemintos širdies... Ir kada jau bus baigęs su visais, tada prabilis ir į mus: ‚Išeikite – tars, - ir jūs! Išeikite, girtuokliai, išeikite, silpnavaliai, išeikite, begėdžiai!‘ Ir išeisime mes visi nesidrovėdami, ir stosime. Ir tars: ‚Kiaulės jūs! Žvėries paveikslo ir panašumo jo; bet ateikite ir jūs!‘ Ir prabilis išmintingieji, prabilis protingieji: ‚Viešpatie! Kodėl gi tu šituos priimi?‘ Ir bus jiems pasakyta: ‚Todėl aš juos priimu, išmintingieji, todėl aš juos priimu, protingieji, kad nė vienas iš jų pats niekada nelaiškė savęs to vertu...‘ Ir išties į mus rankas savo, ir mes pripulsime... ir imsime raudoti... ir viską suprasim! Tada viską suprasim!...“

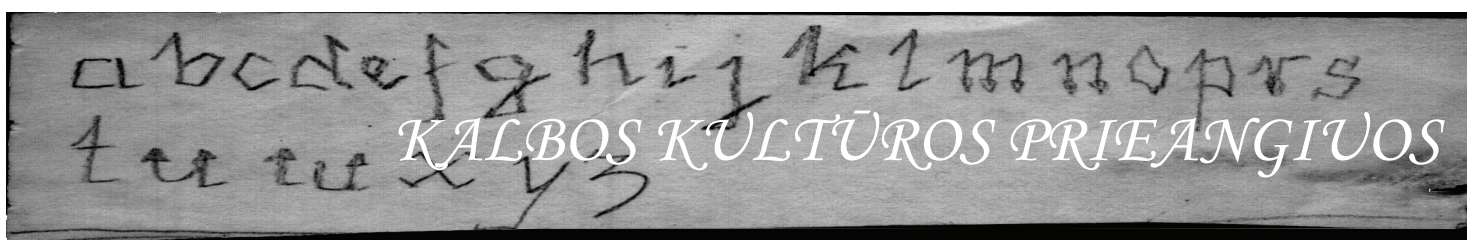

Pagaliau Dievo gailestingumas yra su tam tikra sąlyga: mes turim juo dalintis, turim skleisti jį kitiems, turim atleisti patys. „Tėve mūsų“ maldoje, kurios pats Kristus išmokė ir kurią kalbame kasdien ir ne po vieną kartą, yra 7 prašymai. Beveik visi jie yra besąlyginiai: mes tiesiog prašom Dievą, kad ateitų jo karalystė, kad būtų jo valia, kad jis duotų mums kasdienės duonos ir t.t. Tačiau vienas (ir vienintelis) prašymas iš tų 7 yra su sąlyga: prašydami „atleisk mums mūsų kaltes“, mes pridėdam „kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“. Iškart po šios maldos Jėzus dar pridėda: „Jeigu jūs atleisite žmonėms jų nusizengimus, tai ir jūsų dangiškasis Tėvas atleis jums. O jeigu neatleisite žmonėms, tai nė jūsų Tėvas neatleis jūsų nusizengimų“.

Tai gali pasirodyti kaip priešara ankstesniam teiginiui, kad Dievo gailestingumas yra dovana. Tačiau priešaras nėra. Gailestingumas duodamas iš tiesų dovanai, tačiau jau po to yra reikalaujama elgtis taip pat, kaip Dievas – atleisti. Ir jeigu to nėra, mes galim nustoti paties gailestingumo, jis gali būti iš

mūsų atimtas. Kad šie dalykai (davimas dovanai ir sąlygos iškelimas) suderinami ir kaip tai įmanoma, mums padeda suprasti tas pats jau šiame straipsnyje minėtas palyginimas apie beširdį skolininką. Valdovas dovanojo savo tarnui milžinišką skolą, nieko iš jo nereikalaujamas. Jis tai padarė tiesiog iš savo gailestingos širdies. Tačiau kai tarnas, kurio buvo pasigailėta, pats nenorėjo pasigailėti savo tarnybos draugo, jis neteko ir valdovo gailestingumo, kurį prieš tai buvo patyręs. Tai iš tiesų reiškia, kad jis jo ir nebuvo priėmęs. Tas, kurio širdis lieka užkietėjusi ir negailestinga artimo atžvilgiu, neatsiveria ir Dievo gailestingumui.

Tiek mano pamąstymų apie Dievo gailestingumą. Daugiau linkiu visiems sužinoti ir patirti iš Šventosios Dvasios. Tegu ji kiekvienam duoda suprasti, kas yra tikrasis dieviškasis gailestingumas, bei tegu atveria mūsų širdis jį priimti ir kitiems dalinti.

Lektorė Joana Pribušauskaitė

Kaip reikėtų vadinti pagrindinį bažnyčios altorių – *centrinį* ar *didžiuoju*?

Didžiajame „Lietuvių kalbos žodyne“ prie žodžio *altorius* pateikiamas vienas pavyzdys, iš kurio galėtume spręsti, kuriam žodžių junginiui teikiama pirmenybė – sakinyje iš S. Daukanto raštų: *buvo padėtas už didžiojo*

altoriaus. Būdvardis *centrinis* reiškia „*esantis centre, viduryje, priklausantis centrui*“, o *didysis* reiškia ne tik „didis“, bet dar turi reikšmes „svarbusis, žymusis“ ir „ypatingas“. Na, įsivaizduokim šiuolaikinės architektūros nesimetrišką bažnyčią, kur tas altorius stovi dešiniau. Kaip reikėtų nusakyti jo vietą – *centrinis altorius stovi ne centre?* Dar pažiūrėkime, kas plaukioja interneto platybėse: pasinaudojus „google.lt“ randama, kad junginys *didysis altorius* interneto tekstuose pavartotas 31 800 kartų, o *centrinis altorius* – 3 340 kartų. Taigi galima teigti, kad norma yra pagrindinį altorių vadinti *didžiuoju altoriumi*, o ne *centriniumi*. Panašūs yra ir „Lietuvių kalbos tekstyno“ duomenys (<http://donelaitis.vdu.lt>).

Kaip kirčiuojami veiksmažodžiai *apiplėšė*, *užkopė* ar *apiplėšė*, *užkopė*?

Šie veiksmažodžiai kirčiuojami tvirtapradiškai, todėl priedėliai kirčio neatitraukia. Taigi Šventajame Rašte skaitome: *Tomis dienomis Jėzus užkopė į kalną melstis* (Lk 6, 12); *Tada Mozė užkopė ant kalno, ir debesis uždengė kalną* (Iš 24, 15); *Šitaip Viešpats DIEVAS kalba: „Kadaiše manoji tauta išėjo į Egiptą, kad ten gyventų kaip svetimšaliai. Asirija apiplėšė juos, nieko už tai neduodama* (Iz 52, 4); *...bet apiplėšė pats save, priimdamas tarno išvaizdą ir tapdamas panašus į žmones* (Fil 2, 7).

O teorijos būtų tiek: **kirtį visada atitraukia tik priedėlis *pér-***. Taip pat yra kelios veiksmažodžių grupės, kai esamajame ir būtajame laike kirtis nušoka į priedėlį – bet apie tai kitą kartą.

Dabar siūlau atsiminti tuos atvejus, kai kirtis į priedėlį nenušoka.

1. Jei dviskiemenio veiksmažodžio šaknis esamajame arba būtajame laike yra tvirtaprada (t. y. labiau pabrėžiama skiemens pradžia, žodynuose nurodomas dešininis kirčio ženklas), tai tame laike kirtis į priedėlį neatitraukiamas, pvz.: **klósti**: *suklóstu, suklósti, suklódu, suklódu...*; **sténgtis**: *pasisténgiu, pasisténgiau...*; **čiúopti**: *apčiúopiui, apčiúopė...*, **gróbtis**: *pagróbė, prisigróbiu...*; **siékti**: *pasiekėme, pasiekė...*, **úosti**: *užúodžiu, užúodė*, **skélbti**: *paskélbiau, paskélbiau...*; **véngti**: *išvéngiau, išvéngė...* Tad skaitome Dievo Žodį ir kirčiuojame taip: ... *juk jeigu jie išténgė būti tokie sumanūs, jog galėjo spélioti apie Visatą, – kodėl tad buvo taip lėti atrasti jos VIEŠPATĮ?* (Išm 13, 9); *Išžvalgęs prieigas prie jų miesto ir suradęs šaltinius, tiekiančius jiems vandenį, juos užgróbė, pastatydamas prie jų kareivių sargybą* (Jdt 7, 7); *Jei rastusi žmogus, kuris pagróbė kitą izraelietį, padarydamas jį vergu ar parduodamas, tas pagrobėjas turi mirti* (Ist 24, 7); *Argi iš jūsų išėjo Dievo žodis? ar tik jus vienus pastekė?* (1 Kor 14, 36) *Pakilę levitai kunigai palaimino žmones, VIEŠPATS išgirdo jų balsą, ir jų malda pasitekė jo šventąją buveinę danguje* (Kr 30, 27); *Kai VIEŠPATS užúodė malonų kvapą, VIEŠPATS sau tarė: „Niekad daugiau nebepasmerkisiu žemės už žmonių kaltes, nes žmogaus širdies polinkiai yra pikti nuo pat jaunystės* (Pr 30, 27); *Aaronas, tai pamatęs, pastatė priešais jį aukurą ir paskélbė: „Rytoj bus VIEŠPATIES šventė“* (Iš 32, 5); *Branginau žodį iš tavo lūpų / ir išvéngiau smurto kelių* (Ps 17, 4)

2. Trečiosios asmenuotės (kurių vienaskaitos 3 asmens galūnė yra **-o**) dviskiemeniai veiksmažodžiai su priedėliais kirčiuojami taip pat, kaip ir be priedėlių, t. y. priedėliai kirčio neatitraukia: *skaitai, skaito – paskaitai, paskaito*.

3. Kirčio niekada neatitraukia daugiaskiemenių veiksmažodžių priedėliai: *gyvenū: pagyvenū, prigyvenū; diginu: sudiginu, pridiginu...*

MANO PARAPIJOS PORTRETAI

Klierikas Jonas Naujokaitis V k.

Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčia Žvėryne Vilniuje yra mano gimtoji parapija. Joje esu pakrikštytas, švenčiau pirmą kartą Susitaikymo ir Eucharistijos Sakramentus, vargonininkavau. Čia subrendo mano pašaukimas kunigygtėn.

Šios bažnyčios istorija siejama su 1911 metais, kuomet ji buvo pradėta statyti.

Statybas kuravo Šv. Rapolo parapijos klebonas kun. Jonas Adomavičius, tačiau I Pasaulinis karas nutraukė statybos darbus. Po karo darbai buvo tęsiami toliau. 1923 m. vyskupas Jurgis Matulaitis M.I.C. įsteigė parapiją ir nustatė jos ribas.

Eklektinėje Švč. Merelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje yra nemaža pažymėtinų religinio meno elementų. Tai XVIII – XIX a. paveiksliai (atkeliaavę čia iš sovietiniu laikotarpiu uždarytos šv. Jokūbo bažnyčios): „Švč. M. Marija su Kūdikiu“, „Šv. Juozapas“, „Šv. Mykolas arkangelas“, „Šv. Rožė Limietė“, „Marija Rožančinė“, „Šv. Dominikas“, „Šv. Jokūbas“, „Šventasis su baltu abitu“; įdomus XIX a. metalinis padėklas knygoms, žvakidės ir kt. Pokario metais suremontuotas bažnyčios vidus. 1956 m. ją konsekrovo Vilniaus arkivyskupijos apaštališkasis administratorius vysk. Julijonas Steponavičius ir nuo šio laiko bažnyčia veikė be pertraukų. 1961 m. spalio mėn. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios klebonu paskirtas kunigas Juozas Poškus, 1968 m. rugsėjį – būsimas vyskupas kun. Liudvikas Povilionis M.I.C., 1968 m. lapkritį – kun. Jonas Balčiūnas. 1969 - 1990 administratoriumi buvo kun. Stanislovas Lidys. Šiuo laiku įrengta puošni presbiterija su didžiuoju altoriumi bei puošnios klausyklos (tuo metu vena klausykla, kaip prisimena parapijiečiai, kainavo tiek pat, kiek automobilis „Žiguli“), vitražiniai šv. Kazimiero, šv. Cecilijos ir pal. Jurgio Matulaičio M.I.C. paveiksliai (vadovas Zigmantas Laurinaitis), gražiai sutvarkyta bažnyčios aplinka. 1990 m. lapkritį kun. St. Lidys bažnyčios administravimą perdavė kun. Algimantui Keinai. 1994 arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis pavedė parapiją aptarnauti vienuoliams marijonams, 1994 - 1998 klebono pareigas ėjo kun. Stasys Puidokas M.I.C. Šiuo laiku buvo įrengti vitražai su rožinio slėpinių vaizdais. 1998 - 2004 klebonavo kun. Kęstutis Brilius M.I.C. Jo dėka buvo pertvarkytos pagalbinės patalpos ir šildymas. Nuo 2004 m. pakartotinai klebonauja kun. Stasys Puidokas M.I.C.; jam talkina rezidentas kun. Vaclovas Aliulis M.I.C. bei kunigai vikarai: Tomas Miliauskas M.I.C. ir laikinai atvykęs svečias Pavelas Chudzik M.I.C. Bažnyčioje darbuojasi nuolatinis diakonas Stanislovas

Mazur.

Dar sovietų laikais ši parapija pasižymėjo tyliu Bažnyčios darbu. Šv. Rapolo, šv. Mikalojaus, šv. Petro ir Povilo bei Žvėryno parapijų jaunimas buvo, kaip liudija amžininkai, pats aktyviausias. Be abejo, tą nulėmė ypatingas atsivadavimas veikliųjų kunigų – R.Černiausko ir K.Vasiliausko bei kitų - taip pat vienuolių, priklausančių Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijai (kitos kongregacijos gerokai mažiau prisidėjo prie jaunimo būrimo).

Šiuo metu prie parapijos glaudžiasi įvairios bendruomenės. Jos naudojasi Bažnyčios patalpomis ir pasitarnauja pastoraciniame darbe. Tai jaunimo būrelis, Marijos legionas, Marijos vaikai, Neokatechumenatas, Oazės bendruomenė. Be to, šalia bažnyčios esančiame pastate įsikūręs Caritas.

Man besilankant šioje bažnyčioje, dėmesį patraukė čia dirbantis kun. Vaclovas Aliulis M.I.C. Daug, labai daug galima apie šį žmogų kalbėti ir pasakoti. Bet dėkui Dievui, kunigas Vaclovas ir pats nevengia autentiškai prisistatyti, pavyzdžiui išleisdamas

knygą „Vieno žąsiaganio istorija“.

Man norisi akcentuoti kunigo darbą Žvėryno parapijoje. Žinoma, kaip kunigas, jis kasdien vadovauja Eucharistijai, o sekmadieniais aukoja iškilmingas Mišias – Sumą. Bet tuo neapsiriboja ir, nepaisant garbingo amžiaus, yra labai veiklus: trečiaisiais mėnesio sekmadieniais po Sumos skaito paskaitas tikėjimo, šv. Rašto ir kitomis temomis. Tiesa, dėl sveikatos jau rečiau teikia Santuokos Sakramentą, rečiau lanko ligonius bei palydi tikinčiuosius į paskutinę kelionę. Žmonės myli šį kunigą ne tik dėl jo pamokslų, bet ir dėl Kristaus liudijimo savo gyvenimu. Jie vertina jo ramų būdą, išmintingus bei tėviškus patarimus.

Šioje parapijoje, kaip ir daugelyje, yra ruošiami Atgailos ir Eucharistijos bei Sutvirtinimo Sakramentams. Tuo rūpinasi kun. svečias P. Chudzikas M.I.C. Nepaisant to, kad dedama daug pastangų kuo priimtinau pateikti dalyviams tikėjimo tiesas, pastebima, kad vaikų, norinčių ruošti šiemis Sakramentams, nuolat mažėja. Be to,

net ir baigę pasiruošimą bei priėmę Sakramentus, vaikai retai kada įsijungia į parapijos gyvenimą. Siekiant to išvengti, tėvai marijonai bent kartą per mėnesį organizuoja paskaitas ir tėvams, ugdydami jų krikščionišką sąmoningumą ir atsakomybę.

Santuokos Sakramentui taip pat rengiami aktyviai ir atsakingai. Parapijoje įkurtas Šeimos centras, kur tikintieji, priklausantys Žvėryno bažnyčios bendruomenei, gali ruošti šiam Sakramentui. Pasirengimas santuokai savaime džiugina, tačiau yra tobulintinas ir kelia naujų iššūkių, siekiant sutuoktinius kuo labiau priartinti prie Bažnyčios gyvenimo ir Jos pulso.

Viena iš aktyviai veikiančių bendruomenių šioje parapijoje yra neokatechumenatas. Jie reguliariai švenčia Dievo Žodžio bei Aukos liturgiją, labai aktyviai įsijungia į bažnytinę bendruomenę per katechezes bei jai patarnaudami ir tuo gyvindami ją. Šio Kelio dvasinis vadovas – kun. Tomas Miliuskas M.I.C. – gerbiamas parapijiečių kunigas, turintis skvarbų žodį bei jautrią širdį, mylintis liturgiją. Mokėdamas lenkų kalbą, nes studijavo Liublino (Lenkijoje) marijonų seminarijoje, gražiai patarnauja lenkiškai kalbantiems parapijiečiams. Į sekmadienio vakarines jaunimo Mišias įnešęs naujumo bei gyvumo, pritraukia sąmoningą jaunimą.

Dabartinis parapijos klebonas Stasys Puidokas M.I.C., lyginant jį su kitais kunigais, yra ramesnio būdo, bet nemažiau aktyvus. Puikiai sutardamas su pagalbininkais, prisideda prie visapusiško parapijos gyvavimo. Jis yra atviras naujovėms, tačiau įvertinęs tai, kad nepadarytų žalos esamoms tradicijoms.

Mano gimtoji parapija yra išskirtinė tuo, kad turi nuolatinį diakoną. Mano žiniomis – kolkas vienintelį Lietuvoje. Dėl susiklosčiusių istorinių aplinkybių, Stanislovas Mazur liko diakonu, vildamasis būtent tokiu kilniu būdu patarnauti sovietmečiu užgniaužtoje Bažnyčioje. Po atgimimo arkivyskupas A. J. Bačkis šį diakoną paskyrė pastoracijai Žvėryno parapijoje. Šis žmogus yra reikalingas parapijoje, jis jau daug metų darbuojasi tikinčiųjų labui: patarnauja kunigui

savo kunigystės kely. Norinčius pasidomėti išsamiau parapijos veikla, kviečiu apsilankyti internetiniame puslapyje www.zverynoparapija.lt arba nuvykti į šią mielą bažnytelę – it ramų kaimą šurmulingame Vilniaus mieste.

prie altoriaus, laidoja, krikštija, tuokia, vadovauja įvairioms pamaldoms, pavyzdžiui, gieda mūsųose beišnykstancias egzektivijas. Žmonių jis vertinamas kaip ypač tėviškas, pastabus, lengvai bendraujantis, pamaldžiai vadovaujantis apeigoms.

Ši parapija man asmeniškai padovanojo daug gražių pavyzdžių, vienas ryškesnių – kun. Vaclovas Aliulis M.I.C., liudijantis Kristų savo gyvenimu. Šiuo liudijimu remiuosi ir

OREMUS...

Šv. Apaštalo Pauliaus litanija

Antifona:

Viešpatie, ištyrei mane ir pažįsti.

Žinai, kada atsisėdu ir kada atsistoju. Ps 138 (139)

V. Didysis šventasis Paulius, Dievo rinktinis įrankis, iš tikrųjų vertas garbinimo.

R. Nes jis nusipelnė užimti dvyliktąjį sostą.

Viešpatie, pasigailėk.

Kristau, pasigailėk.

Viešpatie pasigailėk.

Šv. Marija, Dievo Motina,

Karaliene, be gimtosios nuodėmės pradėtoji,

Šv. Pauliau,

Šv. Pauliau, pagonių apaštale (1 Tim 2,7),

Šv. Pauliau, rinktinis Dievo įrankis (Apd 9,15),

Šv. Pauliau, pagautas ir iškeltas iki trečiojo dangaus (2 Kor 12,2),

Šv. Pauliau, girdėjęs slaptus žodžius,

kurių nevalia žmogui ištarti (2 Kor 12, 4),

Šv. Pauliau, nežinojęs nieko kito,

kaip tik Jėzų Kristų, ir Tą nukryžiuotą (1 Kor 2,2),

Šv. Pauliau, kurio meilė Kristui

buvo stipresnė už mirtį (Fil 1,23),

Šv. Pauliau, norėjęs mirti

ir būti su Kristumi (Fil 1,23),

Šv. Pauliau, kurio uolumas neturėjo ribų (2 Kor 11, 28),

Šv. Pauliau, visiems tapęs viskuo,

kad visus išgelbėtų Kristui (1 Kor 9,22),

Šv. Pauliau, vadinęs save Kristaus kaliniu

dėl mūsų (Ef 3, 1),

Šv. Pauliau, pavyduliavęs dėl mūsų

Dievo pavydu (2 Kor 11,2),

Šv. Pauliau, gyręsis tik Kristaus Kryžiumi (Gal 6,14),

Šv. Pauliau, savo kūne nešiojęs Jėzaus žymes (Gal 6,17),

Šv. Pauliau, sušukęs:

esu nukryžiuotas kartu su Kristumi! (Gal 2,19),

Kad pabustumė ir nebusidėtume (1 Kor 15,34),

Kad neimtume Dievo malonės veltui (2 Kor 6,1),

Kad pradėtume gyventi atnaujintą gyvenimą (Rom 6,4),

Kad darbuotumės savo išganymui

su baime ir drebėdami (Fil 2,12),

Kad apsiginkluotume visais Dievo ginklais (Ef 6,11),

Kad galėtume išsilaikyti prieš velnio klastas (Ef 6,11),

Kad galėtume tvirtai atsilaikyti iki pabaigos (Ef 6,13),

Kad veržtumėmės pirmyn į tikslą (Fil 3,13-14.16),

Kad laimėtume teismo vainiką (2 Tim 4,8),

Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, atleisk mums, Jėzau!

Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, išklausk mus, Jėzau!

Dievo Avinėli, kuris naikini pasaulio nuodėmes, pasigailėk mūsų!

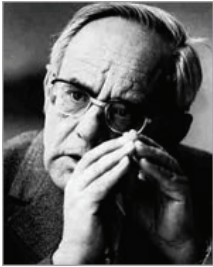
Imprimatur Ep. Juozas Tunaitis Vicarius Generalis
Vilnius, 2008 08 08 Nr. 441

Melsti už mus

Melsti už mus

Meskimės. Dieve, kuris apšvietė visą pasaulį šventojo apaštalo Pauliaus skelbimu: leisk mums, švenčiantiems jo minėjimą, kad sekdami jo pavyzdžiu būtume patraukti prie Tavęs. Prašome per Kristų mūsų Viešpatį. Amen.

DVASINIAI SKAITYMAI

Karlas Rahneris

MARIJOS KULTAS ŠIANDIEN

Interviu Insbruke 1983 m. gegužės mėnesį (tęsinys).

Daugelis krikščionių, tarp jų daugelis katalikų, nepatiria tokio santykio su šventuoju, kokį jūs pailiustravote pasakodamas apie šeimos tėvą.

Jei jūs imsite sakyti, kad šventasis Juozapas niekada jums nebuvo įdomus, tai šis faktas pats savaime dar nesukelia problemos. Panašiai bus ir kalbant apie Mariją. Tačiau negalima savo nesidomėjimo šventaisiais ar konkrečiu šventuoju iškelti iki principo, siejančio visus krikščionis. Ypač kalbant apie Mariją būtina pasakyti, kad jos reikšmė išganymui negali iš esmės nesidomėti joks tikintysis. Nėra absoliučiai būtina kalbėti rožinį, tačiau negalima iš principo atsakyti kalbėti "Sveika Marija". Elzbieta pasakė Marijai: "Tu labiausiai palaiminta iš visų moterų, ir palaimintas tavo iščių vaisius". Kiekvienas krikščionis turi būti pasirengęs pasakyti tą patį. Marijos vaidmuo išganyimo istorijoje paprasčiausiai ne toks pat, kaip kitų Kristaus kūno narių. Ji yra Dievo motina, todėl jos vieta ir vaidmuo išganyimo istorijoje ypatinga, unikali, absoliučiai aiški. Kalbėdami apie jas mes, krikščionys, o juo labiau katalikai, iš principo negalime būti negatyvūs.

Leiskite čia pridurti dar vieną galutinę pastabą. Vienas aukščiausių žmogaus vystymosi ženklų – tai sugebėjimas su dėkingumu pripažinti, kad kitas žmogus tikrai yra mums reikšmingas. Natūralu, kad tai gali vykti labai įvairiose srityse. Joms gali priklausyti ir išganymas, ir malonė, ir mūsų santykis su Dievu. Todėl mes, krikščionys, turime sugebėti iš širdies melstis: "Tu pagirta tarp moterų ir pagirtas tavo Sūnus Jėzus. Šventoji Marija, Dievo motina, melsk už mus, nusidėjėlius, dabar ir mūsų mirties valandą".

Daug jaunuolių mūsų dienomis netiki Marijos nekaltuoju prasidėjimu ar tuo, kad ji buvo Dievo Motina. Mums sunku racionaliai išaiškinti šias teologines formules. Juo labiau mes gyvename moralinėje atmosferoje, kurioje nekaltystė nebėra taip vertinama, kaip anksčiau. Tiesą sakant, dažnai ji tampa neigiama ypatybe. Ką daryti, kai to, ko nesugebi paaiškinti racionaliai, negali įvertinti ir emocijomis?

Pripažįstu, kad Marijos amžinosios nekaltybės klausimą labai sunku nagrinėti net egzegezės požiūriu. Sakykime taip. Remdamasis savo, krikščionio, tikėjimu galiu labai paprastai pasakyti, jog tikiu į nukryžiuotą ir prisikėlusį Jėzų, į tą, kuris apiplėšęs, ištuštinęs save priešais Dievo nesuprantamą leidosi į dieviškąją bedugnę ir dėl to buvo išganytas. Jėzus iš Nazareto, absoliučiai solidarus su manimi ir su Dievu, gyveno, mirė ir pasiekė pilnatvę. Per šį tikėjimą aš įgijau santykį su žmogumi, kuriuo amžinasis, nepaaiškinamasis Dievas skelbia, jog priima mane į savo meilę ir gailėstingumą. Jėzus turi motiną. Apie ją žinau, kad ji visiškai laisvai sako "taip" išganytojo, Dievo ir mano tarpininko atėjimui. Turėdamas šias pamatines žinias aš galiu kurti santykius su Marija, kuriems pradžioje visiškai nebūtinai mano gilinimasis į nekaltos prasidėjimo klausimą. Kai turėdamas šį jau iššaknijusį, radikalų santykį su Jėzumi ir priklausomai nuo jo su Marija aš išgirstu Bažnyčią skelbiant, jog Marija

pagimdė sūnų be vyro įsikišimo, kodėl neturėčiau sugebėti nuolankiai sutikti su šia Bažnyčios skelbiamu tikėjimo tiesa? Juk Kristų man pirmiausia paskelbė būtent Bažnyčia. Kodėl man reikalingas specialus egzistencinis santykis, specialus supratimas būtent šiuo tikėjimo klausimu?

Egzistuoja labai daug dalykų, kurių aš negaliu suprasti iš karto. Ar dėl to turėčiau išsižeisti ir paskelbti, kad tai, ko nesuprantu ar su kuo nesutinku, yra nesąmonės? Tai primintų žmogų, kuriam patinka paprasta liaudies muzika, tačiau jis nesugeba niekaip suprasti Bethoveno Devintosios simfonijos ir dėl to atmeta ją kaip kvailą, sudėtingą garsų rinkinį. Negalima savo subjektyvumo laikyti visa ko matu.

Arba paimkime Maksimilijono Kolbės pavyzdį. Gali būti, kad nė vienas iš mūsų nepatirsime tokios didvyriškos situacijos, kokią patyrė Kolbė Aušvice, suvokęs, jog yra pasirengęs pasiaukoti ir eiti į mirtį vietoje pasmerktos šeimos tėvo. Tačiau negalime sakyti: "Tokios keistos istorijos neturi mums jokios reikšmės". Jei taip sakytume, būtume tokie pat naivuoliai, kaip tie, kurie meta šalin Rilkę ar Traklį, piktai pratarę "Kokie niekai", ir tik dėl to, kad patys nieko nesupranta.

Verčiau turėtume pripažinti, kad yra gyvenime dalykų, kurie mūsų šiuo metu neįaudina, bet kuriuos galbūt suprasime kada nors, kai būsime labiau patyrę ir brandesni. Dėl šios priežasties štai ką patarčiau merginai, kuri purkštuoja išgirdusi minint Marijos nekaltystę: "Truputį palauk. Pakalbėsime apie tai vėliau. Jei tu dabar nesugebi suprasti šio Bažnyčios mokymo, tai nėra nei nuodėmė, nei gėda. Tačiau neturėtum absoliutinti dabartinės savo pozicijos; žvelk į ją kaip į vieną iš savo anaipol nebaigtos asmeninės istorijos epizodų."

Pabaigai norėčiau sugrįžti prie Marijos tarpininkavimo prasmės. Jei teisingai jums supratau, abejonės maldų atskiriems šventiesiems ir Marijai prasingumu kyla dėl to, kad išvis neigiamas pamatinis žmonių sugebėjimas melsti už kitus. Kaip turėtume įsivaizduoti Dievo motinos "tarpininkavimą" už mus danguje?

Visiškai akivaizdu, kad kalbėdami apie šventųjų tarpininkavimą neįsivaizduojame kokios nors dangiškos tarpininkų kontoros. Būtų tikrai neteisinga galvoti, kad Marija atsisuka į Jėzų ar į Dievą Tėvą ir sako: "Pranas nekalba rožinio. Nenoriu su juo turėti nieko bendra. O štai Jonas kasdien man meldžiasi. Manau, kad turėtume jam palengvinti gyvenimą žemėje". Reikia atsakyti tokių primityvių, antropomorfiškų įsivaizdavimų. Atmeskime bet kokius vaizdinius ir paprasčiausiai pasakykime, kad jeigu kiekvienas žmogus yra reikšmingas bet kuriam kitam žmogui, tai krikščionis gali maldomis įgyvendinti nuolatinis, pamatinę reikšmę turinčius Švenčiausiosios Mergelės žodžius, kai sako "Melks už mane". Tokiu būdu jis ar ji atsiveria tarpininkavimui ir Mergelės poveikiui. Kad taip atsitiktų, danguje neturi vykti jokių sudėtingų dalykų. Kai meldžiamės Marijai, atsiveriame jos solidarumui su mumis, solidarumui, kuris kyla iš jos vaidmens išganyimo istorijoje ir kuris įgijo išsipildymą Dievuje.

Pabaigai norėčiau pasakyti štai ką. Kai bet kuris jūsų kalbate "Sveika Marija" ir darote tai iš visos širdies, tai yra daug svarbiau už visas mūsų mokytas kalbas apie tai ir už visus teologinius aiškinimus, kurie nuskambėjo šiame pokalbyje.

